

SECCIÓ DE SENDERS

A.E.TALAIA

DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

11ª Etapa : MONTBLANC - LA GUÀRDIA DELS PRATS - PIRA - OLLERS - SARRAL

25 d'octubre 1992

HORARI PREVIST

Sortida de Vilanova i la Geltrú.	7	h
Àrea de servei de Montblanc. Esmorzar.	8	h
	8.30	h
Montblanc. Inici de l'etapa.	9	h
La Guàrdia dels Prats. Reagrupament.	9.30	h
	9.45	h
Pira. Reagrupament.	10.55	h
	11.15	h
Ollers. Reagrupament.	11.45	h
	12	h
Sarral. Fi de l'etapa.	12.55	h
Sortida cap a Montblanc.	13.30	h
Montblanc. Dinar.	14	h
Visita comentada.	16	h
Sortida cap a Vilanova.	18	h
Vilanova i la Geltrú.	19.15	h

Notes.-

- ** Esmorzarem a l'Àrea de servei de l'autopista.
- ** Pel camí trobarem fonts i bars.
- ** Finalitzarem l'etapa a Sarral però baixarem a Montblanc per a dinar.
- ** Després de dinar hi haurà una visita comentada pel nucli antic de Montblanc.

SECCIÓ DE SENDERS

À.E.TALAIA

DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

11ª Etapa : MONTBLANC - LA GUÀRDIA DELS PRATS - PIRA - OLLERS - SARRAL

25 d'octubre 1992

Aquesta etapa serà una curta passejada per la plana de la Conca de Barberà. Sortirem de Montblanc i el nostre primer objectiu serà el petit agregat de la Guàrdia dels Prats. Per arribar-hi haurem de salvar l'obstacle que representa l'autopista cosa que farem passant pel-pont de la carretera. A la Guàrdia podrem visitar la tomba del mercedari Sant Pere Ermengol.

Tot seguit continuarem pujant per la suau vall de la Rasa de Pira i el camí ens aproparà a l'ermita de la Maré de Déu dels Prats sense anar-hi. Poc abans d'arribar al poble de Pira tindrem ocasió de veure unes antigues pedreres d'alabastre. A Pira admirarem una de les *catedrals del vi*, obra modernista de Cèsar Martinell.

Un curt passeig ens portarà fins Ollers, petit nucli agregat de Barberà de la Conca. A partir d'ací, després de passar pel costat d'una granja plena d'oques, el GR ens menarà fins a les restes d'una antiga presa romana situada en el torrent de la Salada. Finalment, només restarà una suau davallada per arribar a Sarral on finalitzarem l'etapa.

LA GUÀRDIA DELS PRATS

El poblet de la Guàrdia dels Prats és un agregat de Montblanc situat al nord del municipi, al peu de la carretera de Tàrraga. Ja es troba documentat a l'últim terç del segle XI, però amb la denominació de *la Guàrdia d'Eremir* i sota el domini senyorial de la casa dels Cervera. El 1238 passà a mans de Guerau de Vallclara, i en morir aquest, la seva muller, llegà tots els drets senyorials al monestir de Santes Creus.

Sembla que en aquest poblet va néixer el mercedari sant Pere Ermengol, el qual va viure els darrers anys de la seva vida en el **Santuari de la Mare de Déu dels Prats**, on va morir el 1304. El seu sepulcre es troba a l'església parroquial dedicada a **Sant Jaume**. La comunitat mercedaria del santuari dels Prats s'agregà amb la del convent del Miracle de Montblanc, i ambdues formaren la comunitat de la Mercè.

GOIGS a llaor de Sant Pere Armengol

de l'Orde de la
la Mercè, fill de La

De la Conca flor marcida
que enlairà la santedat,
ARMENGOL, la nostra vida
feu ben neta de pecat.

+

A La Guàrdia pobletana
dins de noble i ric bressol
ha florit la flor galana
nostre Sant PERE ARMENGOL;
la noblesa s'ha sentida
ben cofoia del nou nat.
Armengol...

Jovencell de vida obscura,
deshonor pels Rocaforts,
la mà vostra ningú atura
malversant pairals tresors.
La veu dolça, que al bé us crida,
desatent heu menyspreat.
Armengol...

Cap de colla s'heu fet ara
de bandits de camí ral,
dins del bosc al vostre pare
heu clavat fort el punyal.
¿Ha permès Déu la ferida
transmutant el vostre cor?..
Armengol...

V/. Ora pro nobis, Sancte Petre.

R/. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Spiritus nobis, Domine, charitatis infunde, quo Beatus Petrus Armengaudus pro pueris e barbarorum tyrannide liberandis, gratum se tibi, sacrificium obtulit alligatus suspendio. Per Christum Dominum nostrum.—Amen.

Devotament TORNADA

De la Con-ca flor mar-ci-da que enlai-rà la san-te-tat, Armen-gol, la nos-tra vi-da feu ben
ne-ta de pe-cat. A la Guar-dia po-ble-ta-na, dins de no-ble i ric bres-sol, ha flo-rit la flor ga-
-la-na nos-tre Sant Pe-re Armen-gol. La no-ble-sa s'ha sen-ti-da ben co-fo-ia del nou-nat.

Lletra de Josep Massons Andreu.

Música de Mossèn Francesc Baldelló.

L'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Barcelona concedeix 100 dies d'indulgència als diocesans que devotament resin o cantin aquests Goigs.
EDICIÓ DELS «AMICS DELS GOIGS». ANY MCMLII.

PIRA

El terme municipal de Pira, de 8.16 km², es troba a la part central de la comarca de la Conca de Barberà, a la dreta del riu d'Anguera, que forma en una bona part el seu límit oriental.

El terme, en forma de triangle invertit, limita amb Solivella al nord, amb Barberà al nord-est i est, amb Montblanc al sud-oest i l'oest, i amb Blancafort a l'oest. Relativament pla per la banda de migdia, és més accidentat per la banda del nord pels últims contraforts de la serra del Tallat (512 m a **Roques Blanques**). El terme és travessat per dos **barrancs** provinents del nord, el **del Xano** i el **del Molí**, els quals agafen la direcció sud-oest per anar a desembocar al riu d'Anguera, en el terme de Montblanc.

Gairebé tota la superfície del terme, el 85%, s'aprofita per al conreu de vinya i cereals majoritàriament. Les granges avícoles i porcines complementen l'economia agrària del poble. La indústria es basa en l'explotació de pedreres d'alabastre.

Al llarg del segle XVIII, hi hagué un fort increment demogràfic, de 83 habitants el 1718 passà a 426 el 1787. Durant la primera meitat del segle XIX experimentà una baixada (374 h el 1830 i 360 h el 1845), seguida d'un important increment passat mitjan segle (571 h el 1857 i 610 el 1860, el seu màxim en tota la història). Entrà al segle XX amb 486 habitants, minva derivada de la incidència de la fil·loxera, i al llarg dels primers 20 anys del segle es tornà a recuperar: el 1920 arribà als 536 habitants. Al decenni dels cinquanta s'inicià la davallada demogràfica (515 h el 1950 i 473 h el 1960) que serà progressiva en aquests darrers anys (401 h el 1970 i 382 h el 1981).

L'antic castell de Pira, juntament amb el de Barberà, fou donat el 1607 per Berenguer Ramon II al comte Ermengol IV d'Urgell, el qual va cedir-lo el 1068 a Arnau Pere de Ponts passant posteriorment a la família dels Puigverd. El 1164 Pere Puigverd va donar al monestir de Poblet el domini que hi tenia però el 1181 Poblet retornà aquest domini. Els templers, que s'havien introduït a Pira el 1186 a través de les donacions de molins a la partida de **Miralpeix**, aconseguiren el domini del lloc, el 1248, per compra a Guillem de Montclús i el senyorejaren fins a l'extinció de l'orde el 1312. El 1317 passà, juntament amb les altres possessions de la comanda de Barberà, a l'orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem i el gran prior de Catalunya adquirí la total jurisdicció del lloc l'any 1380, jurisdicció que mantingué fins a l'acabament de les senyories.

El poble de Pira és situat a 384 m d'altitud, al marge dret del riu d'Anguera, al límit oriental del terme, formant una petita península vorejada per aquest riu i un petit torrent. El formen els barris de **Pira**, **Pireta**, **Piroia** i **la Carrerada**. Al lloc més alt hi ha les restes de la primitiva església i de l'antic castell. L'església parroquial actual de **Sant Salvador** és del segle XIX. Especial atenció mereix el **Celler de la Cooperativa** (1919-20), modernista, obra de l'arquitecte Cèsar Martinell.

OLLERS

El poble d'Ollers pertany al municipi de Barberà de la Conca; és situat a la banda nord-occidental del terme municipal, entre la carretera comarcal i el riu de Vallverd, que més endavant conflueix amb d'Anguera. El 1058 és esmentat el lloc del *puig d'Ollers* com a fita del castell de Forès; aquest lloc fou donat pels comtes Ramon Berenguer i Berenguer Ramon II a Adalbert Sendred perquè hi bastís una fortificació i el repoblés. El 1174 passà als templers per donació de Bernat de Santa Coloma i la seva muller Sança; durant el darrer quart del segle XII l'orde hi féu importants adquisicions, sobretot drets damunt els molins del riu d'Anguera.

L'any 1285 el rei Pere el Gran donà els seus drets en el castell d'Ollers a Arnau de Vilanova en recompensa dels molts favors que aquest li havia fet; el 1288 els drets foren permutats al notari barceloní Pere Marquès. Els templers no estigueren mai d'acord amb l'alineació que el rei havia fet del castell i obtingueren el 1294 la confirmació del domini de l'orde per part de Jaume II. Ollers integrà la comanda del Temple de Barberà i després de l'extinció d'aquest orde, passà a ser domini de l'orde de l'Hospital.

La petita població, composta per una vintena de cases, es formà a redòs del seu castell, del

qual avui no en queda cap resta. L'antiga església, d'estil barroc, i mig enderrocada, es troba a mitjan penya-segat format pel **riu de Vallverd**; l'església actual, que és dedicada a **Santa Maria**, bastida en aquest segle, es troba al bell mig de la població i es sufragània de la parròquia de Barberà de la Conca.

=====

SARRAL

El terme de Sarral, situat al sector nord-oriental de la Conca de Barberà estricta, tenia 35.03 km² fins que el 1972, amb l'annexió del municipi de Montbrió de la Marca passà a tenir-ne 52.35. El terme tradicional comprèn part del curs alt del **riu de Vallverd** (procedent de Montbrió) i la capçalera del **riu d'Anguera**. El primer travessa el territori per la part central en direcció NE-SW i agües avall de la vila conflueix amb el riu d'Anguera, que neix a l'extrem SE del terme, a la **serra del Cogulló**, de 885 m d'altitud, i travessa el municipi en la direcció E-W. Les dues valls són emmarcades pels vessants septentrionals de l'esmentada serra del Cogulló (SE) i pels vessants meridionals de la serra de Forès (NW).

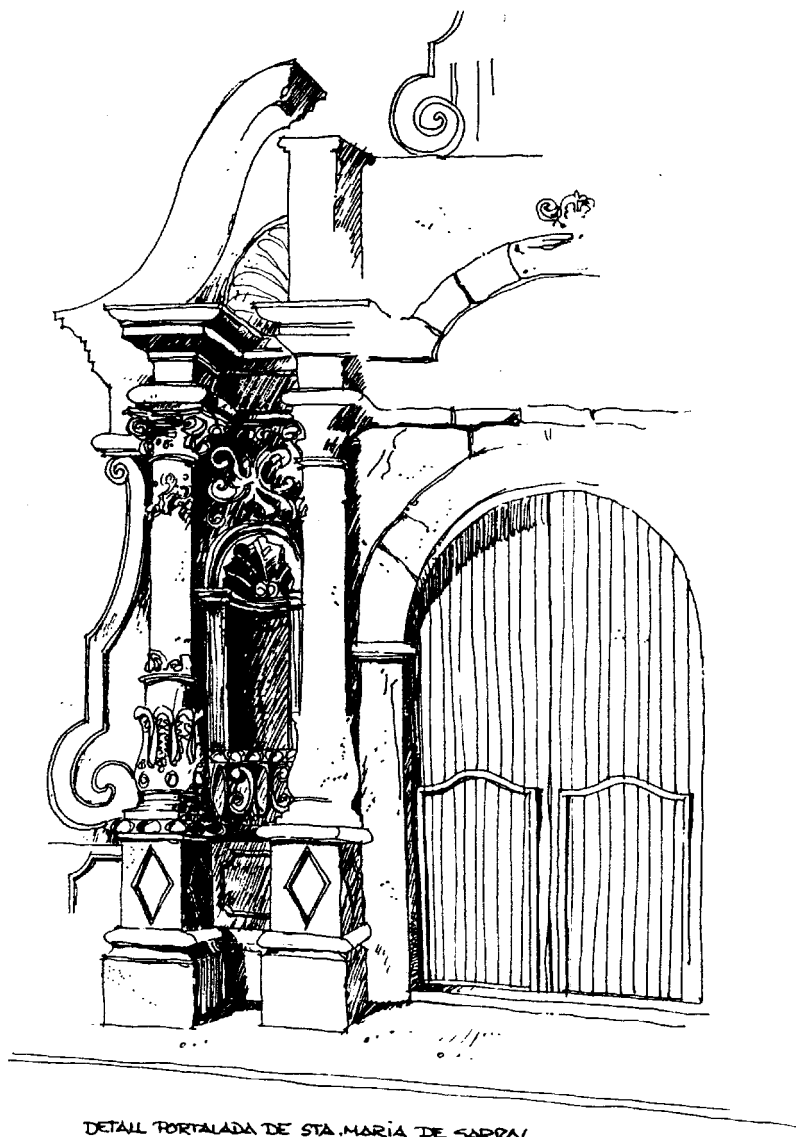
El municipi limita al nord amb els termes de Rocafort de Queralt i Forès, a ponent amb el de Solivella, al sud i sud-oest amb el de Barberà de la Conca i a l'est amb els de Cabra del Camp i el Pont d'Armentera, de la comarca de l'Alt Camp. Gairebé la meitat de les terres no són conreades i l'agricultura és totalment de secà (vinya, cereals, ametllers i alguna extensió d'olivera) llevat d'alguns claps d'horta vora el riu d'Anguera. En el terme hi ha nombroses fonts: la **font de l'Ermita**, al costat de l'ermita dels Sants Metges, la **font del Salt** i la **font del Cano**, prop del riu d'Anguera, i la **font d'en Clau**, ferrosa i sulfurosa, entre d'altres.

Una indústria tradicional que ha donat anomenada a la població és l'explotació dels jaciments d'alabastre, guix translúcid, blanc i de vegades gris o groc, sovint jaspiat, que és treballat en un bon nombre de petits tallers menestrals que fan objectes de decoració. També hi ha una fàbrica de ciment i calç i una de guix. En el poble hi ha un celler cooperatiu, que fou reformat els anys vint per Cèsar Martinell.

En el fogatjament realitzat en el segle XIV es comptabilitzaren 221 focs (era el segon lloc de la comarca en importància demogràfica, darrera de Montblanc), però en els segles següents es registrà una important davallada de la població. A partir del segle XVI experimenta una recuperació que serà progressiva fins a la fi del segle XVIII (2383 habitants l'any 1789); el segle XIX s'inicià amb una minva, fruit de l'epidèmia de començament de segle i de la incidència negativa de la guerra napoleònica (2222 habitants el 1830 i 2124 el 1845), per tornar a recuperar-se a la segona meitat del segle: 2483 habitants, el 1857, i 2515 el 1860, que marca el màxim absolut de tota la seva història. A cavall dels segles XIX i XX sofrí un notable descens, fruit del còlera, principalment, i dels estralls de la fil·loxera; posteriorment es recuperà (1987 habitants el 1936) i a partir de la guerra civil ha experimentat una minva progressiva que arribà al seu mínim el 1960, amb 1444 habitants, i es manté en un miler i mig d'habitants a l'actualitat.

Al segle XI, **Saüc** integrava l'ampli terme del castell de Forès, juntament amb uns altres dos petits nuclis de població: **Pedrinyà** i **les Arenelles**. El 1178 Alfons I, en una concòrdia signada amb el senyor i castlans de Forès, s'atribuïa els esmentats tres llocs com a dominicatura reial, i concedia al cap de tres anys, el 12 de setembre de 1180, la carta de població i franquesa a Saüc, que per voluntat del monarca canvià el nom pel de **la Reial**, nom que derivà en **Sarreal** i finalment en el **Sarral** actual. El rei eximia els habitants de Sarral dels mals usos

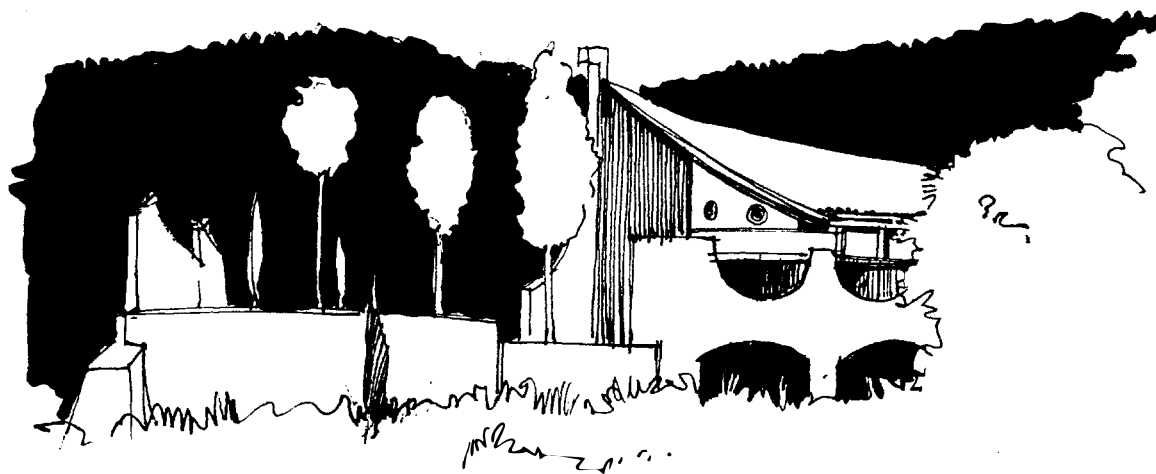
d'*exorquia*, *intestia* i *cugucia*, i només es reservava la justícia, el dret dels molins, els forns i la ferreria. Pere II el Gran, en el seu codicil, el 3 de novembre de 1285, deixà Sarraí al monestir de Santes Creus, juntament amb els llocs de Forès i de Cabra; aquesta donació fou confirmada pel seu fill Alfons el 1286. Els sarraíencs no acceptaren de bon grat la dependència del monestir, i malgrat les repetides confirmacions reials a favor de Santes Creus, després de moltes dificultats, l'any 1383, el lloc tornava a la corona, bescanviant-lo pels de Forès, el Fonoll, Savella, Torlanda i Conesa. En el moment de la seva fundació el batlle de Sarraí era el mateix de Montblanc. El 1308 Jaume II creà una sots-vegueria per a Sarraí, per bé que l'oficial havia de ser nomenat pel veguer de Montblanc; aquesta sots-vegueria subsistí fins al decret de Nova Planta el 1716.

El 20 de desembre de 1653, Felip III concedí el lloc al marquès de Mortara, lloctinent del Principat, com a recompensa per la seva participació a la Guerra dels Segadors. En morir sense successió el descendent del marquès a l'any 1800, després d'un llarg procés el lloc passà al marquès de Figueira, que el senyorejà fins el 1833.

La vila de Sarra! es troba a 465 m d'altitud, a la dreta del riu de Vallverd. Durant el període medieval hi hagué un **castell de Sarra!**, del qual, per bé que documentat en ruïnes al segle XIV, no es conserva cap rastre. Probablement, però, fou situat al lloc on actualment hi ha la casa de la vila. Arran de la guerra amb Castella durant el regnat del Ceïmoniós la vila fou emmurallada. Es franquejava per quatre **portals**: el de **Sant Joan**, el de **Tàrrega**, el de **Pedrin-yà** i el del **Xamora**. Fidel a la Generalitat de Catalunya durant la Guerra contra Joan II, la vila fou incendiada i les seves muralles enderrocades. La vila fou novament incendiada i destruïda el mes de novembre de 1647, amb motiu de la Guerra dels Segadors.

Al centre de la vila, es troba l'església parroquial dedicada a **Santa Maria**. És construïda al lloc on s'edificà l'antiga església romànica dels segles XII-XIII, de la qual només resta el timpà, que avui és adossat a la paret lateral dreta de l'església actual, en el pati de la casa rectoral; és compost per una sanefa de fullatge entrellaçat que centra les dovelles finament treballades. En el timpà són oberts tres nínxols, entre columnes i capitells adornats, que contenen al mig una imatge de la Maré de Déu, en alt relleu, i les imatges de Sant Pere i de Sant Joan, al costat dret i esquerra, respectivament. Aquesta primera església fou incendiada l'any 1464, durant la Guerra contra Joan II, i aprofitant el que en restava se'n construí una segona de gòtica que quedà bastant malmesa durant la Guerra dels Segadors i també a la de Successió. Entre el 1748 i 1755 es construí l'església actual, per bé que el Nadal de 1801 sofí un incendi, i dues destruccions els anys 1936 i 1939.

SANTUARI DELS SANTS HERETS COSME I DAMIÀ DE SARRAL.

A més de la parroquial Sarra! tingué unes altres tres esglésies: la de **Sant Bertomeu**, probablement del segle XIII, avui desapareguda, i que es trobava a la part dreta de la primera corba que fa la carretera que va a Valls, després del pont sobre el riu Vallverd. La de **Sant Joan Baptista**, documentada a partir del segle XVI, situada a l'extrem sud del carrer de Sant Joan, i que servia d'església de l'Hospital. Subsistí fins els anys seixanta. I la de **Sant Pere de Pedrinyà**, bastida als afores de la vila, a la partida actual de Sant Pere. Probablement fou construïda aprofitant les restes de la vil.la romana que hi havia al seu entorn i en el primer moment de la colonització del lloc, a mitjan segle XII. Abandonat aquest indret pels seus habitants arran

de la carta de població i franquesa de Sarra, subsistí l'antiga església que, molt deteriorada ja al segle XVIII, fou clausurada el 1720.

Un quilòmetre cap a la banda oriental de la vila, al peu del tossalet d'en Fessit, hi ha el santuari dels **Sants Metges Cosme i Damià**. Bastit a la fi del segle XV o principi del XVI, fou ampliat al segle XVIII; l'any 1770 es construí un retaule barroc, obra d'Isidre Espinal, incendiat durant la guerra del 1936, i a la segona meitat del segle XIX fou refeta la façana, que restà coronada per una espadanya. L'estat ruïnós en què quedà després de l'última guerra civil determinà de fer un nou santuari que aprofitant només l'absis gòtic de l'antiga església s'adaptés a una nova concepció de l'edifici. Amb un projecte de l'arquitecte sarraenc Josep Puig i Torné, s'iniciaren les obres el 25 d'octubre de 1967 i s'inaugurà els dies 27 i 28 de setembre de 1970, diada de l'aplec anual. És de destacar en el nou edifici la gran reixa vidriada feta amb estris agrícoles de Josep Grau-Garriga. Prop del santuari hi ha la font dels Sants Metges, enmig d'arbres frondosos; bastida al segle XVIII, hom hi pot veure en el seu frotal dues imatges en alabastre, molt desgastades, de sant Cosme i sant Damià.

BIBLIOGRAFIA

- ## Gran Geografia Comarcal de Catalunya.
Volum 9. La Segarra, l'Urgell i la Conca de Barberà.
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1ª Edició, 1983).
- ## Gran Enciclopèdia Catalana.
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1ª Edició, 1969).
- ## Això és Catalunya. Guia del Patrimoni Arquitectònic.
Departament de Cultura de la Generalitat.
Editorial Plaza i Janés. Barcelona. (1ª Edició, 1988).
- ## La Conca de Barberà.
Josep Mª Poblet.
Biblioteca Selecta nº 320. Editorial Selecta. Barcelona. (1961).
- ## Rutas Turísticas de Cataluña. Volumes I i II.
Francisco Gurri Serra.
Editorial Alpina. Granollers. (1975).
- ## Topoguia del GR-7-1. 2ª Fascicle : Vallfogona de Riucorb -Prades.
Comitè Català de Senders de Gran Recorregut. (1ª Edició, 1988).
- ## Full L-Montblanc 34-16(418)
Servicio Cartográfico del Ejército.
Escala 1:50.000
- ## Dibuixos d'En Bernat Salvador.

DESCRIPCIÓ DEL RECORREGUT

Horari Parcial	Total	Quilòmetres
-------------------	-------	-------------

0.00	0.00	0.000
------	------	-------

Comencem aquesta etapa al bell mig del pont romànic de Montblanc sobre el riu Francolí (340 m), dirigint-nos vers la sortida del poble. En el llit del riu podem veure un conjunt ben ordenat de petits horts i davant, a l'esquerra, una xemeneia *pisana*.

Just en sortir del pont hem d'anar cap a la dreta seguint el marge esquerra del riu. Poc després passarem per un túnel que va per sota de la carretera de Tarragona a Lleida. A la sortida del petit túnel el camí se separa del riu i se'n va cap a l'esquerra pel costat de la tanca d'un camp de fútbol.

El camí, asfaltat, es dirigeix vers la via del ferrocarril flanquejat per dues parets.

0.03	0.03	0.200
------	------	-------

Travessem el talús de la via per un petit passatge. Una vegada a l'altra banda deixem un camí a la dreta i continuem endavant en direcció al cementiri.

A la dreta queda l'esplanada amb xiprers que dona accés al cementiri a l'esquerra deixem un camí que se'n va cap a la carretera de Tàrraga. Hem de seguir en la mateixa direcció passant pel costat de la paret del cementiri recentment arrebossada; sortosament han deixat al descobert la pedra pintada amb la marca del GR. Davant, a l'esquerra, veiem la fàbrica Rifacli; passem pel seu costat.

En arribar al capdavall del recinte del cementiri ens trobem amb una cruïlla; rebutgem les branques laterals i continuem endavant.

Passem per entremig de camps i més enllà voregem les naus d'una explotació agropecuària.

0.10	0.13	0.900
------	------	-------

Arribem en una nova cruïlla; la branca de l'esquerra, que no seguirem, es dirigeix vers la carretera que està a tocar. En aquest punt podem veure l'accés a l'autopista. Hem de continuar en la mateixa direcció que portàvem pujant lleugerament.

Se'ns obre la panoràmica: A la dreta tenim la serra de Miramar que separa la Conca de Barberà de l'Alt Camp; enfront, al fons, dalt d'un petit turó veiem Barberà de la Conca i en primer terme, a l'esquerra, la Guàrdia dels Prats, el primer objectiu de l'etapa d'avui.

0.04 0.17 1.200

Després de deixar unes altres naus a l'esquerra, el camí baixa lleugerament i bifurca. Hem de seguir per la branca de l'esquerra, paral·lels a la carretera de Tàrraga. Enfront tenim l'autopista.

Desemboquem a la carretera; hem de seguir-la cap a la dreta per tal de travessar l'autopista.

0.04 0.21 1.500

La carretera travessa una petita riera; més endavant deixem camins a banda i banda.

0.04 0.25 1.800

Arribem en un tram on encara hi ha alguns plàtans supervivents de les ferotges característiques d'aquest país. Ací deixem l'entrada a l'empresa Tapimont a l'esquerra i immediatament trobem l'accés a la Guàrdia dels Prats. Hem de deixar la carretera i dirigir-nos vers la població.

0.02 0.27

Entrem en el nucli de cases pel carrer de Montblanc (360 m). Més enllà, a l'esquerra, deixem el carrer de la Costa del Castell que ens portaria a la plaça de l'Església i continuem endavant vorejant la plaça de la Font.

0.02 0.29 2.100

Enfront d'una casa amb una curiosa façana hi ha unes escales que permeten accedir directament a la plaça de l'Església.

En arribar al capdavall del poble ens trobem amb una bifurcació davant de l'accés a una nau agrícola. **Compte** perquè s'ha de seguir la branca que segueix recta, baixant lleugerament, i que és la menys fressada; el sòl és herbós. Uns metres més enllà el camí s'uneix amb un que ve de la branca rebutjada anteriorment i gira cap a la dreta pel costat de la nau.

A l'esquerra queden camps de cultiu; a la dreta deixem una petita construcció amb una bassa al seu costat.

0.07 0.36 2.500

Desemboquem a la carretera de Tàrraga; l'hem de travessar i continuar per l'altra banda per un camí que va pel costat d'un marge. Una mica més endavant, a la dreta, queda una gran bassa circular.

0.06 0.42 2.900

El camí s'apropa a un molí de vent i gira vers la dreta per anar a creuar a gual el petit rierol de la Rasa de Pira. Just a l'altra banda trobem una bifurcació; hem d'agafar la branca de l'esquerra que segueix gairebé pel llit del rierol aigües amunt. Travessem un canyissar.

0.04 0.46 3.170

Arribem en una bifurcació. La branca de la dreta s'enfila vers unes naus abandonades; hem de seguir per la de l'esquerra tot fent un revolt.

A l'altra banda de la petita vall veiem el santuari de la Mare de Déu dels Prats. Anem endavant pel camí principal deixant-ne de secundaris a banda i banda. Més enllà passem a frec d'una cabana que queda a la nostra dreta.

Mica en mica ens apropem al santuari però abans d'arribar-hi el camí torça vers la dreta per continuar vall amunt. Al fons es veu una gran masia blanca transformada en restaurant.

0.13 0.59 4.040

Després de vorejar una vinya plantada recentment el camí flanqueja un petit turó cobert de pins. Per la dreta se'ns uneix un camí que baixa del turó.

0.03 1.02 4.240

Travessem uns camps i al seu extrem trobem una cruïlla; hem de continuar endavant pujant pel vessant del turonet que queda a la nostra dreta. Per ací sortim del terme municipal de Montblanc i entrem en el de Pira.

0.03 1.05 4.440

Al capdamunt de la suau pujada passem a la vora d'una cabana. Planegem una mica i després baixem lleugerament.

A l'esquerra queda l'accés a una petita edificació situada al costat d'un camp d'arbres fruiters i a la dreta, un allargassat turó cobert de bosc. Anem pujant per l'àmplia i suau vall.

Degut al tipus de pedra, els marges construïts per aquesta zona presenten un aspecte de disgregació que contrasta amb la solidesa dels que hi ha a les nostres contrades.

0.09 1.14 5.040

Després de descriure una àmplia ziga-zaga, el camí travessa la capçalera de la fondalada i bifurca. En aquest punt trobem un pal indicador; hem de seguir cap a la dreta en direcció a Pira.

Travessem un petit coll i voregem un camp que té tots els elements del pessebre: una cabana, una sínia, dues basses i un caganer amagat sota les figueres.

0.04 1.18 5.310

El camí passa a frec de la clotada d'una petita pedrera abandonada; **compte a caure-hi**. Enfront, enlairat dalt del turó, es veu Barberà de la Conca i a la dreta, la serra de Miramar amb la cinta de l'autopista als seus peus.

Més endavant, trobem més clotades, amb aigua al fons, d'antigues pedreres d'alabastre. Pel sòl hi ha trossos mig polits d'aquest material. Deixem un camí a la dreta i més enllà un a l'esquerra.

0.09 1.27 5.910

Arribem al final de l'antiga zona d'explotació de les pedreres. El camí bifurca; rebutgem la branca de l'esquerra que puja vers una petita cabana i baixem per la de la dreta.

Davant veiem unes naus i la carretera que ve de Montblanc. Passem pel costat d'un marge força boterut. Poc després ja veiem el poble de Pira a tocar. El camí circula pel peu del turó; paral·lel a la carretera que queda una mica desplaçada a la dreta, a un nivell inferior.

Passem pel costat d'una zona d'esbarjo situada entremig dels pins del flanc del turó; a la dreta comença haver-hi cases.

0.06 1.33 6.510

Troblem una cruïlla; la branca esquerra puja anant cap enrera i la dreta baixa vers la carretera. Hem de continuar endavant; baix, a la dreta, queda l'edifici de les escoles.

Entrem en el nucli de Pira pel carrer d'Antoni Serra.

0.05 1.38 6.840

Després d'una suau baixada vorejant la capçalera del celler cooperatiu arribem a la plaça de Catalunya, al costat de la carretera de Montblanc a Sarrià (384 m). El GR segueix per la carretera, anomenada avinguda d'Arnau de Ponç. Poc més enllà creua el pont que salva el petit torrent que travessa el poble; actualment aquest tram s'està canalitzant i terraplenant.

A la sortida del poble, dalt a l'esquerra, podem veure un plafó de rajoles amb la imatge de Sant Sebastià.

0.04 1.42 7.110

Just després de passar el rètol que indica l'acabament del poble, hem de deixar la carretera i anar per un camí cap a la dreta pel costat d'un edifici. El camí baixa lleugerament; als pocs

metres i abans d'arribar a l'alçada d'una petita bassa, hem de deixar-lo per continuar per un trencall que se'n va per l'esquerra.

Deixem l'accés d'una petita edificació a la dreta. Mirant enrera tenim una bonica panoràmica de Pira.

0.05	1.47	7.440
------	------	-------

A la dreta queda el camí d'entrada a la masia de Cal Janot, amb un espectacular dintell.

0.01	1.48	7.510
------	------	-------

En arribar al costat d'una petita caseta molt ben pintada, el camí bifurca. Rebutgem la branca de la dreta que voreja la casa i seguim per la de l'esquerra. Al fons, a l'esquerra, per sota d'una línia d'alta tensió veiem la carretera i el cementiri del poble. En aquest punt deixem el terme de Pira per entrar en el de Barberà de la Conca.

Travessem un camp d'ametllers pujant suaument; el sòl és ple de reguerots.

0.07	1.55	7.980
------	------	-------

Després de planejar pel costat d'una filada d'ametllers desemboquem en un camí més fressat; l'hem de seguir en la direcció que portàvem, per anar a passar per sota de la línia d'alta tensió. Davant veiem, una mica enlairat, el petit nucli d'Ollers.

Voregem una petita clotada que queda a la dreta del camí i més enllà se'ns separa un camí per la mateixa banda.

0.02	1.57	8.110
------	------	-------

Arribem al peu d'un turonet amb quatre pins; el camí que seguíem el voreja torçant-se cap a la dreta. Nosaltres hem de continuar per un camí nou que s'enfila pel turonet i va a sortir en uns camps.

A partir d'ací hem de continuar per la divisòria dels camps en direcció a Ollers.

0.03	2.00	8.310
------	------	-------

Desemboquem en un camí enfront de les naus d'una granja; hem de seguir-lo cap a l'esquerra. Poc després se'ns uneix el camí d'accés a la granja; pugem lleugerament.

0.02	2.02	8.440
------	------	-------

Hem de deixar el camí principal i continuar per un de menys fressat, amb el sòl plé de reguerots, que surt per la dreta en direcció al poble.

Passem pel costat d'una caseta i deixem un camí que baixa per la dreta. Poc després trobem les primeres cases d'Ollers; baix, a la dreta, podem veure l'antiga església, derruïda, amb el campanar escapçat.

0.04 2.06 8.710

Sortim a la placeta que hi ha a l'entrada del poble (420 m); a la dreta veiem la roda d'una vella bomba d'aigua. Hem de continuar per la pista d'accés al poble que se'n va per l'esquerra en direcció a la carretera.

0.01 2.07

Arribats a la carretera la seguirem per la dreta. Més endavant passarem un pontet i girarem suament cap a la dreta.

Baixem lleugerament; al fons es veu Sarral. Entrem en el seu terme municipal.

0.07 2.14 9.240

Després de travessar un altre pontet i abans del senyal que indica la fi de la prohibició d'adelantar, hem d'abandonar la carretera i seguir cap a la dreta per un camí que baixa per anar a passar per sota d'un pi.

El camí, herbós, continua paral·lel a la carretera vorejant un camp d'ametllers.

0.03 2.17 9.440

A l'esquerra deixem una petita cabana; continuem pel costat del marge en direcció a l'explotació agropecuària "*La Campanera*". Ara voregem una vinya.

Després de deixar un camí que puja vers els camps de l'esquerra, passem per entremig d'un talús i una filada d'ametllers per un tram molt herbós. Podem veure les oques de "*La Campanera*" i els seus curiosos habitatges.

0.07 2.24 9.910

Passem a frec de la paret de "*La Campanera*" i desemboquem en el seu camí d'accés; l'hem de seguir cap a l'esquerra en direcció a la carretera.

Una vegada hem arribat a la carretera hem d'anar cap a la dreta.

0.04 2.28 10.180

Abans que la carretera comenci un retomb cap a la dreta, la deixarem i continuarem per un camí que surt per l'esquerra (A l'altra banda de la carretera hi ha un tancat molt singular).

Planegem pel costat d'una vinya emparrada; més enllà, en el vessant d'un turó, veiem un abocador, controlat ? Passem a frec d'una petita construcció.

0.03 2.31 10.380

Arribem en una bifurcació; seguim per la branca de la dreta en direcció a l'abocador.

En arribar al peu de l'abocador trobem una nova bifurcació; també hem d'anar cap a la dreta pujant suaument pel costat de la tanca. Al capdamunt de la pujada, deixem una caseta blanca a la dreta.

Voregem unes vinyes provistes de boques per a regar; al fons es veu Sarral.

0.08 2.39 10.910

Després de vorejar un camp ermot ens trobem amb una cruïlla múltiple. Per l'esquerra se'ns uneixen dos camins que passen pel costat d'un gran talús, i més enllà, per la mateixa banda, se'n va, baixant cap enrera un altre camí que està senyalitzat que porta a la "*Presa Romana*". Aquest és el que hem de seguir.

El sòl és ple de reguerots; a la dreta deixem una cabana.

El camí ens apropa al torrent de la Salada que baixa enfosat per la nostra dreta. Aigües avall veiem les restes d'un pont i aigües amunt un pany de mur de l'antiga presa atribuïda als romans !

Hem de baixar cap al llit del torrent per a creuar-lo a gual pel costat de la presa. **Compte** amb les relliscades en baixar.

0.05 2.44 11.240

Una vegada creuat el torrent ens hem d'enfilat per l'altra vessant per un senderol que va aigües avall.

Continuem pujant per un tram ple de reguerots; hem de tenir la precaució d'acostar-nos al talús que tenim a l'esquerra.

0.05 2.49 11.570

Al capdamunt de la pujada desemboquem en una cruïlla de camins; la branca de l'esquerra ens portaria a un "*abocador de guixots*". Hem d'anar cap a la dreta, pel costat d'un antic forn de calç. Baixem.

Nota.- La senyalització del GR no puja fins a aquest punt: després del tram de reguerots continua per la vora del camp que queda a un nivell inferior, passant per la base del forn de calç. Pensem, però, que és millor anar a buscar el camí a la cruïlla.

El camí va baixant suaument en direcció al poble per entremig de vinyes. Més endavant deixem un corrons de pedra a la dreta; se'ns uneixen camins.

0.06 2.55 11.970

Passem a frec d'una nau abandonada que queda a la dreta.

0.01 2.56

Desemboquem a la carretera que puja de Montblanc; enfront tenim la creu de terme. Hem d'anar cap a l'esquerra seguint la carretera que ací rep el nom d'avinguda de la Conca. Entrem en el poble de Sarraí.

0.02 2.58 12.170

Arribem a la cruïlla amb la carretera de Valls; en aquest punt finalitzem l'etapa (465 m).

Agustí Poch
Octubre 1992

